Додаток 3
до Порядку
(в редакції постанови Кабінету Міністрів України
від 9 жовтня 2020 р. № 942)

РЕЗУЛЬТАТИ
поточного моніторингу
проекту «Підтримка зусиль у протидії туберкульозу в Україні»

Піврічний/річний/заключний (зазначити необхідне)	Річний
Період звітування	01/01/2024 – 31/12/2024
1. Вихідні дані проекту (програми)	
Партнер з розвитку	
Бенефіціар	Міністерство охорони здоров'я України
Реципієнт	1. Комунальне некомерційнепідприємство «Миколаївський регіональний фтизіопульмонологічний медичний центр» Миколаївської обласної ради 2. Комунальне підприємство «Полтавський обласний клінічний протитуберкульозний диспансер» Полтавської обласної ради», с. Супрунівка 3. Державна установа «Центр громадського здоров'я Міністерства охорони здоров'я України», м. Київ 4. Комунальне некомерційне підприємство «Обласний клінічний протитуберкульозний диспансер», м. Краматорськ 5. Комунальне некомерційне підприємство «Черкаський обласний протитуберкульозний диспансер Черкаської обласної ради», с. Геронимівка 6. Комунальне некомерційне підприємство Львівської обласної ради «Львівський регіональний фтизіопульмонологічний клінічний лікувально-діагностичний центр» (Центр легеневого здоров'я) м. Виннички 7. Комунальне некомерційне підприємство «Одеський обласний центр соціально значущих хвороб» Одеської обласної ради», м. Одеса 8. Комунальне некомерційне підприємство «Запорізький регіональний фтизіопульмонологічний клінічний лікувально-діагностичний центр» Запорізької обласної ради, м. Запоріжжя 9. Комунальне некомерційне підприємство «Фтизіопульмонологічний медичний центр» Херсонської обласної ради, м. Херсон 10. Комунальне некомерційне підприємство «Кіровоградський обласний фтизіопульмонологічний медичний центр Кіровоградської обласної ради», м. Кропивницький 11. Державна установа «Житомирський обласний центр контролю та профілактики хвороб Міністерства охорони здоров'я України», м. Житомир 12. Державна установа «Тернопільський обласний центр контролю та профілактики хвороб Міністерства охорони здоров'я України», м. Тернопіль 13. Комунальне некомерційнепідприємство«Обласний клінічний фтизіопульмонологічний лікувально-діагностичний центр» Закарпатської обласної ради, м. Ужгород 14. Комунальне підприємство «Рівненська обласна інфекційна лікарня» Рівненської обласної ради, м. Рівне

	15. Комунальне некомерційнепідприємство«Вінницький обласний клінічний фтизіопульмонологічний центр» Вінницької обласної ради, с. Бохоники 16. Державна установа «Київський обласний центр контролю та профілактики хвороб Міністерства охорони здоров'я України», м. Київ 17. Державна установа «Чернігівський обласний центр контролю та профілактики хвороб Міністерства охорони здоров'я України», м. Чернігів 18. Державна установа «Рівненський обласний центр контролю та профілактики хвороб Міністерства охорони здоров'я України», м. Рівне 19. Державна установа «Вінницький обласний центр контролю та профілактики хвороб Міністерства охорони здоров'я України», м. Вінниця 20. Державна установа «Чернівецький обласний центр контролю та профілактики хвороб Міністерства охорони здоров'я України», м. Чернівці 21. Державна установа «Черкаський обласний центр контролю та профілактики хвороб Міністерства охорони здоров'я України», м. Черкаси 22. Державна установа «Хмельницький обласний центр контролю та профілактики хвороб Міністерства охорони здоров'я України», м. Хмельницький 23. Державна установа «Херсонський обласний центр контролю та профілактики хвороб Міністерства охорони здоров'я України», м. Херсон 24. Державна установа «Харківський обласний центр контролю та профілактики хвороб Міністерства охорони здоров'я України», м. Харків 25. Державна установа «Сумський обласний центр контролю та профілактики хвороб Міністерства охорони здоров'я України», м. Суми 26. Державна установа «Полтавський обласний центр контролю та профілактики хвороб Міністерства охорони здоров'я України», м. Полтава 27. Державна установа «Луганський обласний центр контролю та профілактики хвороб Міністерства охорони здоров'я України», м. Сєвєродонецьк 28. Державна установа «Одеський обласний центр контролю та профілактики хвороб Міністерства охорони здоров'я України», м. Одеса 29. Державна установа «Миколаївський обласний центр контролю та профілактики хвороб Міністерства охорони здоров'я України», м. Миколаїв 30. Державна установа «Львівський обласний центр контролю та профілактики хвороб Міністерства охорони здоров'я України», м. Львів 31. Державна установа «Кіровоградський обласний центр контролю та профілактики хвороб Міністерства охорони здоров'я України», м. Кропивницький 32. Державна установа «Запорізький обласний центр контролю та профілактики хвороб Міністерства охорони здоров'я України», м. Запоріжжя

	33. Державна установа «Закарпатський обласний центр контролю та профілактики хвороб Міністерства охорони здоров'я України», м. Ужгород 34. Державна установа «Донецький обласний центр контролю та профілактики хвороб Міністерства охорони здоров'я України», м. Краматорськ 35. Державна установа «Дніпропетровський обласний центр контролю та профілактики хвороб Міністерства охорони здоров'я України», м. Дніпро 36. Державна установа «Волинський обласний центр контролю та профілактики хвороб Міністерства охорони здоров'я України», м. Луцьк 37. Комунальне некомерційне підприємство «Чернігівська обласна лікарня» Чернігівської обласної ради, м. Чернігів 38. Державна установа «Київський міський центр контролю та профілактики хвороб Міністерства охорони здоров'я України», м. Київ 39. Городнянська міська рада, Чернігівська область 40. Глибоцька селищна рада, Чернівецька область 41. Комунальне некомерційне підприємство «Центр первинної медико-санітарної допомоги» Глибоцької селищної об`єднаної територіальної громади, Чернівецька область 42. Царичанська селищна рада, Дніпропетровська область 43. Городенківська міська рада, Івано-Франківська область 44. Комунальне некомерційне підприємство «Городенківська багатопрофільна лікарня інтенсивного лікування» Городенківської міської ради, Івано-Франківська область 45. Комунальне підприємство «Городенківський некомерційний центр первинної медичної допомоги» Городенківської міської ради, Івано-Франківська область 46. Макарівська селищна рада, Київська область 47. Комунальне некомерційне підприємство «Макарівська багатопрофільна лікарня інтенсивного лікування» Макарівської селищної ради, Київська область 48. Комунальне некомерційне підприємство «Макарівський центр первинної медико- санітарної допомоги» Макарівської селищної ради, Київська область 49. Решетилівська міська рада, Полтавська область 50. Комунальне некомерційне підприємство « Центр первинної медико-санітарної допомоги Решетилівської міської ради Полтавської області», Полтавська область 51. Комунальне некомерційне підприємство «Дубровицька міська лікарня» Дубровицької міської ради, Рівненська область 52. Дубровицька міська рада, Рівненська область 53. Комунальне некомерційне підприємство «Дубровицький центр первинної медико- санітарної допомоги» Дубровицької міської ради, Рівненська область 54. Хмільницька міська рада, Вінницька область 55. Комунальне некомерційне підприємство «Хмільницький центр первинної медико- санітарної допомоги» Хмільницької міської ради, Вінницька область 56. Комунальне підприємство «Горохівська багатопрофільна лікарня Горохівської міської ради», Волинська область 57. Горохівська міська рада, Волинська область

	58. Комунальне некомерційне підприємство «Горохівський центр первинної медичної допомоги» Горохівської міської ради, Волинська область 59. Комунальне некомерційне підприємство «Іваничівська багатопрофільна лікарня», Волинська область 60. Іваничівська селищна рада, Волинська область 61. Комунальне некомерційне підприємство «Іваничівський центр первинної медико- санітарної допомоги», Волинська область 62. Виконавчий комітет Звягельської міської ради, Житомирська область 63. Комунальне некомерційне підприємство «Звягельська багатопрофільна лікарня» Звягельської міської ради, Житомирська область 64. Комунальне некомерційне підприємство «Центр первинної медико-санітарної допомоги» Звягельської міської ради, Житомирська область 65. Департамент охорони здоров'я Івано-Франківської обласної державної адміністрації, м. Івано-Франківськ 66. Комунальне некомерційне підприємство «Івано-Франківський обласний фтизіопульмонологічний центр Івано-Франківської обласної ради», м. Івано-Франківськ 67. Комунальне некомерційне підприємство «Хмельницький обласний фтизіопульмонологічний медичний центр» Хмельницької обласної ради, с. Ружичанка 68. Комунальне некомерційне підприємство Луганської обласної ради «Луганський обласний медичний центр соціально небезпечних інфекційних хвороб», м. Сєвєродонецьк 69. Комунальне некомерційне підприємство Сумської обласної ради «Регіональний клінічний фтизіопульмонологічний медичний центр», смт Степанівка 70. Комунальне некомерційне підприємство «Тернопільський регіональний фтизіопульмонологічний медичний центр» Тернопільської обласної ради, с. В. Гаї 71. Комунальне некомерційне підприємство «Обласний протитуберкульозний диспансер» Житомирської обласної ради, м. Житомир 72. Комунальне некомерційне підприємство Харківської обласної ради «Обласний фтизіопульмонологічний центр», м. Харків 73. Обласне комунальне некомерційне підприємство «Чернівецький обласний медичний центр соціально значущих хвороб», м. Чернівці 74. Комунальне підприємство «Волинська обласна інфекційна лікарня» Волинської обласної ради, м. Луцьк
Номер реєстраційної картки проекту	4338-06
2. Інформація про досягнення очікуваних результатів	
Узагальнені результати реалізації проекту (програми) в кількісних та/або якісних показниках	Зменшення тягаря туберкульозу в Україні шляхом профілактики, раннього виявлення захворювання та належного лікування хворих на ТБ, ЛС-ТБ і ко- інфекцію ТБ/ВІЛ. • Підвищення рівня виявлення ТБ • Покращення виявлення та залучення до відповідного лікування хворих на ЛС-ТБ • Покращення системи скринінгу на ТБ та залучення до профілактичного лікування від ТБ осіб з груп ризику

	• Підвищення рівня успішного завершення лікування чутливого туберкульозу та ЛС-ТБ • Покращення виявлення та залучення до відповідного лікування дітей, хворих на ТБ • Підвищення рівня охоплення антиретровірусною терапією всіх зареєстрованих випадків ко-інфекції ТБ/ВІЛ • Покращення взаємодії служб, залучених до епіднагляду за ТБ • Посилити систему національної протидії COVID-19 та іншим надзвичайним загрозам • Мобілізація територіальних громад для посилення їх ролі у протидії туберкульозу та іншим соціально-значущих хворобам, а також найбільш поширеним інфекційним та неінфекційним захворюванням • Розширення доступу до психологічної підтримки для персоналу медичних закладів, дітей, що постраждали від ТБ, та членів їх сімей, зміцнення психічного здоров'я матерів. • Забезпечення доступу до послуг із ментального здоров'я на домедичному та первинному медичному рівні в громадах. • Підвищення обізнаності щодо психічного здоров'я.. Основними досягненнями проекту за звітний період вважаємо: Після початку війни проект зберігає у порядку денному усі цілі, визначені від початку діяльності, проте відбулася адаптація діяльності у відповідь на надзвичайні обставини воєнного часу. В червні 2023 року за рішенням донора термін дії Проекту було подовжено до 30 вересня 2025 року. Також в завданнях проекту було розширено активності на підтримку регіонів з подолання наслідків військової агресії та поновлення медичних послуг на рівні регіонів. Для забезпечення сталої роботи лабораторій протитуберкульозних закладів Проектом була надана технічна допомога в закупівлі реагентів, витратних матеріалів, лабораторних меблів та лабораторного обладнання на загальну суму 1 887 518,95 грн. Відремонтовано лабораторного обладнання на суму 195 695,48 грн. (автоклав, біохімічні аналізатори, тощо). Для КНП «Миколаївський регіональний фтизіопульмонологічний медичний центр» Миколаївської обласної ради проектом підтримано закупівлю витратних матеріалів для оновлення опалювальної системи закладу (радіатори)– 208 800,00 грн. Проектом було підтримано закупівлю лабораторного обладнання для ЦКПХ для здійснення досліджень на суму 2 173 377,00 грн. Проектом підтримано впровадження лабораторної інформаційної системи для клініко-діагностичної лабораторії Львівського центру легеневого здоров'я 294 755, 00 грн. Команда проекту бере активну участь у роботі координаційних механізмів, зокрема, Робочої групи МОЗ/ЦГЗ щодо закупівлі та постачання ліків та витратних матеріалів для надання допомоги з ТБ, ВІЛ та ЗПТ; Комісії з нагляду за виконанням грантів ГФ. Продовжується співпраця з тренінговими центрами-партнерами проекту *(Дніпровський міжрегіональний тренінговий центр, національний тренінговий центр на базі ННЦ ФПА НАМНУ, Львівський тренінговий центр на базі Центру легеневого здоров'я)*, що зареєстровані як суб'єкти безперервного професійного розвитку в Центрі тестування при МОЗ України. Протягом звітного періоду всі три тренінгові центри пройшли перереєстрацію в електронній

	системі забезпечення безперервного професійного розвитку працівників сфери охорони здоров'я *(на виконання наказу МОЗ України від 20.02.2024 р. № 281)* та отримали нові номери провайдерів БПР: Дніпровський міжрегіональний тренінговий центр зареєстрований під номером *2346*, тренінговий центр НІФП НАМНУ - *2338*, Львівський тренінговий центр - *2165*. За пропозицією USAID розширено географію впровадження проекту на всю територію України. За погодженням з МОЗ та ЦГЗ МОЗ прийнято рішення про залучення до проекту регіональних ЦКПХ, підписані меморандуми та внесені всі регіональні ЦКПХ як реципієнти до картки реєстрації проекту. Проведено оцінку ситуації та потреб для розширення доступу до послуг з ментального здоров'я, забезпечена координація зусиль з національними партнерами, проведено робочі наради з регіональними партнерами, погоджено план впровадження заходів з покращання доступу до послуг з ментального здоров'я. В рамках проекту було придбано: ✓ Радіометри – 26 шт. ✓ Рентгенівський діагностичний цифровий комплекс КРДЦ-02-Альфа з функцією томосинтез – 1 шт. ✓ Автоматизоване робоче місце лікаря-рентгенолога – 14 шт. ✓ Офтальмологічне обладнання -(автоматичний периметр для визначення полів зору, офтальмоскоп прямий акумуляторний та щілинна лампа для офтальмолога) – 16 шт. ✓ Лабораторна інформаційна система для клініко-діагностичної лабораторії Львівського центру легеневого здоров'я – 1 шт. ✓ Термостат сухоповітряний з охолодженням ТСО-320 -1 ✓ pH-метр лабораторний стаціонарний PH800, APERA /калібрування/-2 ✓ Термогігрометр Testo 608-H1-4 ✓ Інфрачервоний стерилізатор DS-900-5 ✓ Термостат твердотільний HB120-S з блоком 1,5 мл.-2 ✓ Центрифуга-вортекс Мікроспін FV 2400-2 ✓ Шафа сушильна термостатична (інкубатор) СТ-100С-4 ✓ Центрифуга лабораторна СМ-6МТ-1 ✓ Стереомікроскоп Stemi 305-1 ✓ Медичний комбінований холодильник з морозильною камерою -2 ✓ "Аквадистилятор електричний ""MICROmed"" DE -10"-2 ✓ Мікроскоп Primovert-2 ✓ Центрифуга лабораторна СМ-6МТ-1 ✓ Термостат сухоповітряний ТС-80-2 ✓ Мікроскоп лабораторний бінокулярний Primo Star 1, Zeiss-1 ✓ Мікроскоп MICROmed Evolution ES-4120-1 ✓ Стерилізатор повітряний ГП- 40-1 ✓ Центрифуга лабораторна MICROmed CM-3M (для пробірок 15 мл)-1 ✓ INFINITE F50 PLUS фотометр для мікропланшетів з програмним забезпеченням Magellan, ноутбуком, блоком безперебійного живлення - 1 ✓ HYDROFLEX PLUS / HYDROFLEX PLUS промивач для мікропланшетів – 1 ✓ Цифровий портативний рентгенографічний апарат FDR Xair (XD2000) із комплектувальними виробами – 1 шт. ✓ Комплекти штучного інтелекту Lunit CXR для автоматичного аналізу рентгенівських знімків грудної клітки – 6 шт.

	✓ Джерело безперебійного живлення COVER CORE ONE 3K з батареями (6x9Ar) – 146 шт. ✓ Послуги з використання Програмно-апаратного комплексу (ПАК) для радіології (PIC) – 2 шт. ✓ Паровий стерилізатор модель AS 666 WPA -2 шт. ✓ Роторний термозварювач SMS F-110 D TYVEC PROTEC – 1 шт.
Посилання на інтернет-ресурси, де розміщено інформацію про результати реалізації проекту (програми) та інші матеріали або документи, розроблені в рамках проекту (програми)	https://www.facebook.com/TBControlEffortsUA/ https://www.youtube.com/channel/UCaMO0UwKOoq_nE6WRCVB4OA
Загальна сума витрачених під час реалізації проекту (програми) коштів міжнародної технічної допомоги на кінець звітного періоду (за наявності), у тому числі за категоріями:	**2 942 841,00 дол. США**
послуги з організації тренінгів, навчання, опитування, інформаційні кампанії	**сума** витрачених коштів на: підтримка тренінгових центрів **- 630 289 дол.США** інформаційні кампанії **- 304 819 дол. США**
консультаційні послуги	**сума** витрачених коштів на консультаційні послуги **396 000 дол. США** **сума** витрачених коштів на соціальну підтримку **739 723 дол. США** **сума** витрачених коштів на транспортування **66 811 дол. США**
обладнання	**717 195 дол. США**
будівельні, ремонтні роботи, технічний нагляд	Закупівля реагентів, витратних матеріалів та лабораторного обладнання на загальну суму **88 004,00 дол. США**
адміністративні витрати виконавця	Згідно затвердженого плану.

3. Порівняння запланованих результатів проекту (програми) з досягнутими

Кількісні та/або якісні критерії результативності проекту (програми)	Заплановані результати на кінець звітного періоду	Фактичні результати на кінець звітного періоду
Кількісні показники:		
1. Рівень виявлення ТБ в країні;	95%	48%
2. Кількість хворих на лікарсько-стійкі форми туберкульозу, які розпочали лікування;	9342	3909
3. Рівень ефективності лікування чутливого туберкульозу та лікарсько-стійкого туберкульозу;	84%/ 65%	77% / 63%
4. Рівень охоплення АРТ для зареєстрованих	90%	94%

випадків ко- інфекції ТБ/ВІЛ.		
Якісні показники:		
Завдання 1: Розбудова потенціалу медичних, соціальних служб та служб охорони здоров'я для надання та управління комплексними послугами з ТБ у цілому в країні	Підтримка регіональних навчальних центрів та посилення їх впливу в масштабах країни	Триває робота Дніпровського та Львівського міжрегіональних тренінгових центрів, а також Національного тренінгового центру при ДУ «Національний науковий центр фтизіатрії, пульмонології та алергології ім. Ф. Г. Яновського НАМН України» (ННЦ ФПА НАМНУ). Всі тренінгові центри за підтримки проекту зареєстровано як провайдерів заходів безперервного професійного розвитку (БПР) в Центрі тестування при МОЗ України: Львівський міжрегіональний тренінговий центр *(реєстраційний номер – 2165)*, Дніпровський міжрегіональний тренінговий центр *(реєстраційний номер - 2346)*, Національний тренінговий центр ННЦ ФПА НАМНУ *(реєстраційний номер - 2338)*. З 01.01.2024 р по 20.12.2024 р. було проведено 75 навчальних заходів для лікарів-фтизіатрів, клініцистів, лаборантів з вищою та середньою освітою, лабораторій мікробіології протитуберкульозних закладів, лікарів-бактеріологів та бактеріологів бактеріологічних лабораторій 3-го рівня протитуберкульозних закладів, лікарів загальної практики -сімейних лікарів та медичних сестер центрів первинної медико-санітарної допомоги з проектних регіонів. Всього в тренінгах (очних та онлайн) взяли участь 1387 фахівців.
	Покращення системи ведення випадку ТБ на всіх рівнях медичної допомоги за рахунок навчання персоналу	Проектом було підтримано та профінансовано проведення 17-18 жовтня 2024 року науково-практичної конференції з міжнародною участю на тему «Актуальні проблеми туберкульозу», присвяченої 100-річчю з дня заснування кафедри фтизіатрії та пульмонології НМУ імені О. О. Богомольця, та забезпечено участь 39 медичних фахівців із проектних протитуберкульозних закладів у цій конференції. Проект взяв участь у двох піврічних конференціях СіМед: 2024/1 (5-6 червня 2024 року) та 2024/2 (5-6 грудня 2024 року) на тему "Медицина 360°: Інновації та передові практики в первинній допомозі". Було представлено досвід організації раннього виявлення, діагностики та супроводу лікування туберкульозу на первинному рівні, виконання рекомендацій ВООЗ та фактори, що впливають на ефективність інтеграції протитуберкульозних послуг у неспеціалізовані медичні заклади. Також обговорювалися

		сучасні підходи до ведення випадків туберкульозу у дітей, забезпечення дотримання дітьми режиму лікування в амбулаторних умовах та сучасні мультидисциплінарні підходи щодо виявлення та лікування туберкульозу у дорослих та дітей на основі регіонального досвіду. Проектом також було підтримано участь як фахівців проекту, так і наших партнерів з ЦГЗ МОЗ України, БФ "TBPeopleUkraine", тренінгового центру національного рівня, що працює за підтримки проекту при Національному науковому центрі фтизіатрії, пульмонології та алергології імені Ф. Г. Яновського НАМНУ, та фахівців з Кіровоградської і Донецької областей в конференції по ТБ UNION 2024, що дало можливість обмінятись досвідом і познайомитись з новими міжнародними практиками та підходами до подолання ТБ (12-16 листопада 2024 р., Індонезія). Також Проектом підтримано участь фахівців Одеського регіону для презентації результатів «Інтегрований підхід до скринінгу здоров'я легень за допомогою мобільних рентген технологій: досвід Одеської області, Україна» та фахівців Національного тренінгового центру з презентацією «Розвиток освіти з питань туберкульозу в Україні: віртуальні технології для безперервного професійного розвитку в умовах викликів» на конгресі Європейського респіраторного товариства (7-11 вересня, Відень, Австрія). В жовтні 2024 року Проект підтримав участь 8 регіональних фахівців з Сумської, Чернігівської, Житомирської та Львівської областей у тренінгу «Інновації в лікуванні та веденні лікарсько-стійкого ТБ» (ВООЗ Центр співпраці з навчання та дослідження МЛУ-ТВ, Рига, Латвія). Проект підтримує впровадження цифрових технологій моніторингу прихильності до лікування: смартбокси, платформа моніторингу прихильності, відео-контрольоване лікування з використанням мобільного застосунку HubHealthCompanion (далі- Технології). Станом на 16 грудня 2024 р., технології використовуються в 11 областях (Донецька, Закарпатська, Запорізька, Київська, Кіровоградська, Львівська, Миколаївська, Одеська, Полтавська, Херсонська, Черкаська області); на лікуванні з використанням смартбоксів перебувають 620 пацієнтів з ТБ; на відео-контрольованому лікуванні з

		використанням мобільного застосунку HubHealthCompanion – 99 пацієнтів з ТБ. Продовжується співпраця Проекту із 15 ЗОЗ І рівня надання медичної допомоги та 4 лабораторіями, на базі яких встановлено систему GeneXpert у чотирьох областях: Київська, Вінницька, Волинська та Рівненська За перше півріччя 2024 року, 200 сімейнних лікарів опрацювали 186.045 декларантів щодо встановлення факторів ризику ТБ, з них у 64. 802 осіб встановлено ризики щодо ТБ, 20.608 осіб пройшли скринінгове анкетування на ТБ, з них 2.024 - позитивний результат, 13.792 - проведено рентгенологічне обстеження, з них 1.918 мали зміни на рентгенологічній картині, 355 зразків мокротиння були обстежені на системі GeneXpert, з них 65 - позитивний результат (18,3%), 356 особа отримали консультації лікарів-фтизіатрів, у 111 осіб встановлено діагноз ТБ, 108 осіб розпочали лікування ТБ. Проект надавав підтримку у проведенні візитів технічної допомоги фахівців регіональних фтизіопульмонологічних центрів Одеської, Чернігівської, Черкаської, Кіровоградської, Миколаївської, Львівської, Полтавської областей до закладів охорони здоров'я первинного рівня надання медичної допомоги з метою оцінки стану впровадження та реалізації заходів з протидії ТБ на місцях, організації роботи з групами ризику розвитку ТБ та ведення випадків ТБ та ТБІ на рівні сімейного лікаря. Всього у 2024 році було здійснено 98 візитів у 7 проектних областях. Дана діяльність тісно координується з ЦГЗ. У березні 2024 року до Дня боротьби з туберкульозом в рамках Проекту розроблено та надруковано брошури для населення, які місять доступну інформацію щодо попередження, профілактики та діагностики туберкульозу, а також скринінговий опитувальник для проходження самодіагностики щодо симптомів ТБ. Тираж складав 200 000 примірників та надісланий до обласних протитуберкульозних закладів 16 областей Проекту (Полтавська, Закарпатська, Кіровоградська, Черкаська, Львівська, Запорізька, Київська, Миколаївська, Рівненська, Волинська, Донецька, Чернігівська, Чернівецька, Одеська, Херсонська, Вінницька) та до 15 закладів первинної медико-санітарної допомоги 4 областей Проекту (Волинська, Рівненська, Вінницька, Київська) для поширення та інформування населення громад.
	Розширення доступу персоналу медичних	Зважаючи на значне психологічне навантаження, яке відчувають лікарі та

	закладів до послуг психологічної підтримки	медсестри, що працюють із пацієнтами ТБ, а також стрес, спричинений карантинними обмеженнями COVID-19, війною та реорганізацією ТБ-закладів у багатопрофільні лікарні, проект розробив підхід на основі рекомендацій ВООЗ. Цей підхід включає: обладнання безпечних кімнат для психологічної підтримки, оцінку індивідуальних потреб у допомозі, надання психологічної підтримки та зняття стресу у фахівців, навчання керівників запобіганню вигоранню та забезпеченню психологічної безпеки на роботі, освіту персоналу з профілактики вигорання та міжособистісної комунікації, оцінку психосоціальних ризиків, що впливають на здоров'я персоналу, а також запровадження стратегії для забезпечення психологічної безпеки на робочому місці. У 2023 році психологічну підтримку почали надавати в ТБ-закладах чотирьох областей, а у 2024 вже у дев'яти областях: Одеській, Київській, Миколаївській, Дніпропетровській, Кіровоградській, Черкаській, Волинській, Рівненській та Запорізькій. 1 грудня 2024 послугами скористалися 1116 осіб з персоналу закладів, що включало 3 090 індивідуальних консультацій та 643 групові сесії. Окрім цього, Проект розробив навчальні матеріали для покращення доступу до психологічної підтримки та створення безпечного робочого середовища. Національний тренінговий центр провів 5 тренінгів для 86 керівників та 5 тренінгів для 92 медпрацівників.
Завдання 2: Покращення раннього виявлення та діагностики хворих на туберкульоз	Підтримка діагностичної мережі для покращення виявлення та лікування туберкульозу	Продовжується робота по забезпеченню біобезпеки лабораторного персоналу шляхом підтримки ремонту шаф біологічної безпеки та іншого обладнання в проектних регіонах. Проектом підтримано впровадження лабораторної інформаційної системи для клініко-діагностичної лабораторії Львівського центру легеневого здоров'я на суму 294 755, 00 грн.
	Підтримка системи транспортування біоматеріалів, препаратів, медичних фахівців	З початку 2024 року Проект підтримував систему транспортування в 7 регіонах (Київська, Полтавська, Одеська, Львівська, Черкаська, Кіровоградська, Миколаївська). З травня 2024 року - в 5 регіонах (Одеська, Львівська, Черкаська, Кіровоградська, Миколаївська), з жовтня 2024 року – в 4 регіонах (Львівська, Черкаська, Кіровоградська, Миколаївська). Загалом, витрати за період з січня 2024 року по листопад 2024 року на транспортування біоматеріалів, ліків, інших біоматеріалів та речей склали 2872885,6 грн.

	За цей період було здійснено 1379 виїздів, доставлено 5798 діагностичних зразків з метою виявлення ТБ та 9484 зразка для моніторингу лікування ТБ, 64489 зразків для дослідження на ВІЛ та ВГС, опортуністичні інфекції, 38858 інших зразків біоматеріалів (ЗАК, ЗАС, біохімічні дослідження тощо). У лютому 2024 року проведено підсумкову онлайн зустріч з регіональними фахівцями пілотних областей щодо реалізації підтримки транспортування біоматеріалів та ліків у рамках проекту, обговорено досягнення та проблемні питання. Наступна підсумкова зустріч планується на лютий 2025 р.
Впровадження системи активного виявлення хворих на ТБ та ЛТБІ	Проект в координації з ЦГЗ МОЗ України продовжує підтримувати виявлення ТБІ за допомогою КФТ із залученням приватної лабораторії. Доступ до діагностики ТБІ серед ключових груп населення отримали у Вінницькій, Волинській, Закарпатській, Київській, Кіровоградській, Львівській, Миколаївській, Одеській, Полтавській, Рівненській, Черкаській, Чернівецькій та Чернігівській областях. Ця діяльність не відновлена у Запорізькій, Херсонській, Донецькій областях через активні бойові дії на території регіонів та часткову окупацію. Всього за 2024 року на діагностику ТБІ скеровано 3689 осіб, тестування проведено 3116 особам з груп ризику розвитку ТБ. Отримано позитивних результатів – 658 (21%), серед яких 303 дітей з контактів з ТБ, що становить 46 %.
Покращення системи епідеміологічного нагляду за ТБ	Протягом 2024 року проводилась робота з областями України щодо покращення співпраці між фахівцями ТБ служби, ЦКПХ та ЦПМСД з метою покращення епідемічної ситуації за рахунок підвищення показника виявлення активних випадків ТБ, зниження поширеності й обмеження передавання ТБ, а також профілактики нових випадків і рецидивів в тому числі через відстеження контактних з хворими на ТБ згідно наказів МОЗ Украйни №406, №302, №102. Проведено 15 робочих зустрічей представників трьох служб, протитуберкульозної, епідеміологів ЦКПХ та лікарів сімейної медицини ЦПМСД на тему: «Організація роботи з виявлення контактних осіб з хворим на туберкульоз. Обговорення взаємодії служб у відстеженні контактних осіб». Всього 382 фахівця взяли участь. Результатами цих обговорень стали розробка маршрутів пацієнта, підготовка та прийняття обласних наказів або внесення змін до

		прийнятих наказів, перегляд пунктів, які неможливо виконати через медичну та територіальну реформи. Також було проведено тренінги для фахівців трьох служб «Організація епіднагляду за туберкульозом, реєстрація випадків туберкульозу, співпраця між різними секторами (охорона здоров'я та громадське здоров'я) у процесі епіднагляду за туберкульозом» Дніпровським тренінговим центром. Моніторинг впровадження FAST стратегії направлено на відстеження термінів діагностичного процесу та обраних показників (індикаторів). Основний індикатор впровадження для ЗОЗ, що надають допомогу хворим на ТБ, є термін від моменту звернення хворого за допомогою до початка лікування ТБ – не більше трьох днів. За результатами аналізу індикаторів FAST-стратегії протягом 2024 року: кількість днів від звернення до сімейного лікаря до отримання результату дослідження мокротиння склала 2,9 днів (37); від звернення до сімейного лікаря до встановлення діагнозу ТБ – 4,1 днів (54); від звернення до сімейного лікаря до початку лікування ТБ – 1 (55) днів. Спостерігається значне скорочення термінів від моменту звернення за медичною допомогою до початку лікування ТБ. Проведення аналізу термінів від звернення за медичною допомогою до призначення обстеження та встановлення діагнозу і початку лікування туберкульозу на початку проекту становили від 121 до 176 днів. Для зменшення захворюваності серед медичних працівників проводяться робочі зустрічі з навчанням фахівців, збір інформації та її аналіз. Відносний ризик захворювання медичних працівників ЗОЗ залишається в середньому в 4–5 разів вище, ніж серед загального населення. Відзначається поступове збільшення кількості виявлених випадків ТБ серед контактних осіб, що може свідчити про ефективність запроваджених заходів. 99% індексних випадків ТБ досліджені на наявність контактів, а 90% контактних осіб пройшли скринінг на ТБ. Усі випадки ТБ що діагностовано, розпочали лікування. Спостерігається поступове зростання кількості контактних осіб на одного індексного випадка ТБ. З метою забезпечення сучасним вимогам інфекційного контролю у Львівському центрі легеневого здоров'я замість стерилізаційного відділення з морально застарілим обладнання створено відділення медичного репроцесингу. На запит закладу щодо облаштування

		зазначеного відділення та в координації з ЦГЗ МОЗ України закуплене сучасне стерилізаційне обладнання (паровий стерилізатор та роторний термозварювач), що відповідає належним стандартам стерилізації.
	Активне виявлення ТБ серед груп ризику за допомогою рентгенологічного скринінгу	З метою уникнення дублювання та посилення результативності заходи зазначеної активності координуються з фахівцями ЦГЗ МОЗ України. 21-22 травня 2024 року проведено робочу зустріч «Обговорення результатів активного виявлення ТБ серед груп підвищеного ризику на ТБ методом рентгенскринінгу за допомогою портативних рентгенапаратів, проведення моніторингових візитів до закладів ПМСД в рамках реалізації проекту USAID «Підтримка зусиль у протидії туберкульозу в Україні», що виконує РАТН» за участі обласних координаторів, відповідальних за напрямок «активне виявлення ТБ серед груп ризику за допомогою рентгенскринінгу», соціальних працівників НУО Миколаївської, Полтавської, Чернігівської, Київської, Кіровоградської, Черкаської, Одеської, Запорізької, Дніпропетровської, Львівської, Донецької областей Під час зустрічі обговорені досягнення та бар'єри (перепони) на шляху впровадження активностей Проекту, регіони обмінялися досвідом/кращими практиками; обговорили питання щодо покращення організації впровадження активностей, перешкод та шляхів їх вирішення; В 2024 році в рамках проекту підтримуються (компенсація палива та добові фахівцям) виїзди МДК для активного виявлення ТБ методом рентгенскринінгу у Кіровоградській, Одеській та Чернігівській областях. Підтримка виїздів МДК у Полтавській та Київській областях відбувається ЦГЗ МОЗ України в рамках реалізації гранту ГФ. У 7 проектних регіонах (Київській, Кіровоградській, Миколаївській, Полтавській та Одеській, Черкаській та Чернігівській) до активного виявлення ТБ залучено НУО. До обов'язків соцпрацівників входить допомога особам, у яких виявлено зміни в легенях під час проходження обстеження на пересувному ФГ, пройти повне дообстеження з метою виявлення або виключення ТБ. Допомога полягає в організації та проведенні транспортування осіб до медичного закладу, поповнення мобільного рахунку, щоб бути на зв'язку з клієнтом та надання мотиваційного набору після проходження повного обстеження. За 2024 р.

		соцпрацівники 180 разів виїжджали у складі МДК із пересувним ФГ/ портативним ФГ до районів. Під час роботи МДК соціальний працівник долучався до консультування людей у черзі про симптоми туберкульозу, пояснюючи важливість проходження обстеження. Супроводом було охоплено 234 особи. Туберкульоз виявлено у 24 осіб (10,3%). Також соцпрацівники в рамках своєї проектної діяльності проводили скринінг опитування на ТБ серед груп ризику (ВІЛ інфковані, алко та наркозалежні та інші). За результатами скринінг опитування виявлено 370 осіб з підозрою на туберкульоз, які пройшли обстеження. Виявлено 111 (30%) осіб з ТБ. Всі розпочали лікування. Така діяльність посилить спроможність регіональних фтизіопульмонологічних центрів щодо активізації роботи з активного виявлення випадів ТБ методом рентген скринінгу серед груп підвищеного ризику в регіонах. В рамках проекту та у співпраці з ЦГЗ МОЗ України закуплено та інстальовано рентгенівський діагностичний цифровий комплекс КРДЦ-02-Альфа з функцією томосинтез для покращення діагностичної спроможності Одеського обласного центру соціально значущих хвороб. Також закуплені витратні матеріали для проведення ремонтних робіт в радіологічному відділенні Центру. На запит регіонів з метою забезпечення якісної цифрової обробки, візуалізації й архівування рентгенівських зображень в рамках реалізації Проекту закуплено 14 штук Автоматизованих робочих місць лікаря-рентгенолога та доставлено до відділень радіологічної діагностики , що розташовані на базах структурних підрозділів 7 обласних протитуберкульозних закладів (Кіровоградська, Одеська, Чернігівська, Закарпатська, Київська, Вінницька та Полтавська області). З метою скринінгу та сортування туберкульозу та інших патологічних змін на основі програмного забезпечення штучного інтелекту для оперативного автоматичного аналізу рентгенівських знімків грудної клітки, отриманих за допомогою цифрових рентгенівських систем/апаратів для обласних протитуберкульозних закладів Донецької, Київської, Кіровоградської, Одеської, Миколаївської, Чернігівської обласних протитуберкульозних закладів закуплені Комплекти штучного інтелекту Lunit CXR. Для проведення скринінгу органів грудної порожнини з метою виявлення на ранніх стадіях туберкульозу, онкологічних та інших

		захворювань, з можливістю надання послуг з охопленням населення Горохівської громади Волинської області закуплено портативний рентгенапарат з програмним забезпеченням штучного інтелекту.
Завдання 3: Покращення якості системи управління лікарсько-стійкого туберкульозу	Покращено якість лікування лікарсько-стійкого туберкульозу на всіх рівнях медичної допомоги	У 2024 році спеціалістами Проекта проведено виїзні моніторингові візити з елементами навчання на робочому місці до протитуберкульозних закладів Кіровоградської (20.03.2024 та 02-05.09.2024) та Вінницької (14.02.2024) областей в рамках яких проведено роботу з членами ЦЛКК ЛС ТБ та лікарями-фізіатрами з питань організації ведення випадків ТБ/ЛС ТБ, у тому числі випадків ТБ у дітей. На запит регіональних спеціалістів регіонів Проекту на постійній основі в онлайн режимі розглядаються «важкі» випадки ТБ/ЛС-ТБ, у тому числі ко-інфекції ТБ/ВІЛ та підозри ТБ у дітей для вибору тактики подальшого обстеження та лікування. За 2024 рік фахівцями Проекту проведено сорок шість (46) онлайн-зустріч (з елементами навчання на робочому місці) для фахівців Черкаської, Кіровоградської, Херсонської, Київської, Волинської, Львівської, Полтавської та Вінницької областей, на яких було розглянуто 116 випадків ТБ/ЛС ТБ, у тому числі ко-інфекції ТБ/ВІЛ та підозрі ТБ у дітей та визначено тактику подальшого обстеження та лікування.
	Збільшення лабораторних можливостей для проведення секвенування наступного покоління (NGS)	За підтримки Проекту на базі лабораторії мікробіології та біохімії Національного інституту фтизіатрії та пульмонології ім. Ф. Г. Яновського НАМН України продовжується впровадження технології секвенування нового покоління. Розроблений та затверджений НАМНУ протокол верифікації методу цільового секвенування. Закуплені витратні матеріали для цільового секвенування. Проведтно верифікаційне дослідження, за результатами якого протестовано 73 зразки мокротиння методами цільового секвенування наступного покоління (цСНП), в апараті GeneXpert та фТМЧ на рідкому середовищі в системі BACTEC 960 MGIT. Також проведено порівняльний аналіз результатів ТМЧ M.tuberculosis, отриманих цими методами. Відпрацьовано методику виділення ДНК МБТ для мокротиння з різною градацією мазку за результатами бактеріоскопії для визначення прийнятності якості виділеної ДНК для постановки цСНП.
	Покращення роботи з ведення випадку ТБ у дітей	В рамках робочого візиту 15 лютого 2024 р. у м. Вінниця на базі обласної протитуберкульозної установи за підтримки Проекту проведено робочу зустріч «Туберкульоз у дітей: профілактика та діагностика». Було розглянуто

		підходи до надання медичної допомоги дітям, які зіткнулися із проблемою туберкульозу, медичних послуг усіх рівнів; учасники ознайомлені з новими підходами та алгоритмами діагностики туберкульозу та туберкульозної інфекції у дітей; були розглянуті нові підходи до вибору профілактичних режимів лікування та забезпечення клінічного моніторингу. У зустрічі брали участь представники Департаменту охорони здоров'я та реабілітації Вінницької обласної військової адміністрації, фахівці Проекту, представники Центру громадського здоров'я МОЗ України, фахівці КНП «Вінницький обласний клінічний фтизіопульмонологічний центр» ВОС, ДУ «Вінницький обласний центр контролю та профілактики хвороб МОЗ України», заклади первинного рівня надання медичної допомоги, завідувачі педіатричних відділень, лікарі педіатри установ вторинного/третинного рівня надання медичної допомоги. 30–31 травня 2024 р. спеціалістами Проекту проведено зустріч, присвячену Дню захисту дітей «Мобілізація зусиль та ресурсів для подолання туберкульозу у дітей». Метою зустрічі було привернути увагу до проблеми дитячого туберкульозу та прискорити впровадження інновацій у веденні дитячого туберкульозу відповідно до національних стратегій та міжнародних рекомендацій та продемонструвати роль міжнародних проектів технічної допомоги у впровадженні інноваційних методів. З усієї України на зустріч у очному форматі (з можливістю підключення онлайн) було запрошено представників обласних протитуберкульозних установ: керівників, дитячих лікарів-фтизіатрів; психологи багатопрофільних ресурсних кімнат. До зустрічі також було залучено представників Центру громадського здоров'я МОЗ України, представників USAID, міжнародних партнерів (ВООЗ), представників НУО (БО «TBpeopleUkraine», БО «100% життя», МБФ «Альянс громадського здоров'я»). 06 червня 2024 року фахівці та консультант Проекту брали участь у м. Київ у науково-практичній конференції з міжнародною участю СіМед 2024/1 №18 «Медицина 360°: Інновації та передові практики у первинній допомозі» з презентаціями «Сучасні підходи до організації ведення випадку туберкульозу у дітей» та «Результати впровадження сучасних методів виявлення туберкульозу дітей у Кіровоградській області».

		Спеціалістами Проекту були представлені у вересні 2024 року у м. Вінниця на робочій зустрічі «Посилення профілактичних заходів щодо туберкульозу, у тому числі лікарсько-стійкого, як основної складової щодо попередження розвитку захворювання. Особливості діагностики туберкульозу у дітей» обласним координаторам щодо покращення якості діагностики та ведення випадку туберкульозу у дітей (Вінницькій, Волинській, Донецькій, Закарпатській, Запорізькій, Київській, Кіровоградській, Львівській, Миколаївській, Одеській, Полтавській, Рівненській, Чернівецькій, Чернігівській, Черкаській та Херсонській) областей) остаточні результати впровадження досліджень фекалій на платформі GeneXpert для діагностики туберкульозу у дітей у трьох (3) районах Кіровоградської області за вересень 2023 року по серпень 2024 року. За результатами впровадження досліджень фекалій на платформі GeneXpert для діагностики туберкульозу у дітей було проведено 29 досліджень, отримано 1 позитивний (сліди) (3%), 1 недійсний (3%) та 27 негативних (93%) результатів досліджень. У квітні та жовтні 2024 року фахівці Проекту взяли участь у тренінгу «Інновації в лікуванні та веденні лікарсько-стійкого ТБ» (ВООЗ Центр співпраці з навчання та дослідження МЛУ-ТВ, Рига, Латвія) та представили свій досвід у впровадженні дослідження фекалій для діагностики ТБ у дітей для фахівців у галузі фтизіатрії з України, Казахстану, Узбекистану, Киргизстану.
Завдання 4: Підтримка громадянського суспільства, адвокації ТБ та зменшення стигматизації	Підтримується громадська інформаційна кампанія та роз'яснювальна діяльність	Проведено партнерську зустріч до Дня захисту дітей «Мобілізація зусиль та ресурсів для подолання туберкульозу у дітей», у якій прийняли участь представники обласних протитуберкульозних закладів: керівники, лікарі-фтизіатри дитячі; психологи багатопрофільних ресурсних кімнат, представники ДУ «Центр громадського здоров'я МОЗ України», фахівці проекту, представники USAID, міжнародні партнери, представники НУО. Продовжувалась підтримка діяльності БО «100% Життя Рівне» щодо розвитку Міжрегіонального інформаційно-ресурсного центру з питань подолання туберкульозу для місцевих журналістів Волинської та Рівненської областей. Завдяки цій роботі кількість профільних публікацій у інформаційному просторі областей збільшилась удвічі. Крім того, був проведений творчий конкурс журналістів на кращу роботу з питань подолання туберкульозу.

		На поглиблення підтримки місцевої журналістської спільноти та наближення інформаційних заходів до мешканців віддалених населених пунктів, у 2024 році діяльність Міжрегіонального інформаційно-ресурсного центру з питань подолання туберкульозу було розширено на журналістів територіальних громад, з якими проводиться інформаційна робота з поширення кращої журналістської практики з питань протидії туберкульозу, надається підтримка щодо використання інформаційних тематичних ресурсів, що ґрунтуються на сучасній, доказовій базі. Водночас здійснюються заходи з розкриття творчого потенціалу місцевих журналістів, опанування новітніми підходами до розповсюдження достовірної інформації з питань подолання туберкульозу. Посилення інформаційних втручань здійснювалось через соціальні мережі (на сторінці FaceBook, на Youtube каналі). У співпраці з БО «TBPeople-Ukraine» здійснювався комплекс заходів з мобілізації педагогічних працівників для проведення навчально-виховної роботи у шкільному середовищі з питань зміцнення здоров'я з наголосом на протидію туберкульозу. З цією метою була розроблена сертифікована програма підвищення кваліфікації педагогічних працівників з питань системної, адаптованої до вікових особливостей дітей від дошкільного до старшого шкільного віку просвіти з питань туберкульозу, яка була рекомендована Міністерством освіти на науки України для впровадження у закладах освіти в усіх регіонах України. На підтримку цієї програми були розроблені відповідні методичні рекомендації, основою яких став раніше розроблений в рамках Проекту Посібник з інтерактивного викладання тематики, пов'язаної з туберкульозом для дітей різних вікових груп. Крім того, була створена мережа регіональних тренерів на базі обласних інститутів підвищення кваліфікації педагогічних працівників, до якої увійшли 100 провідних фахівців освітньої галузі. Наразі відбувається навчання регіональних тренерів згідно рекомендованої програми. Також у співпраці з БО «TBPeople-Ukraine» здійснюються заходи з розширення мережі закладів охорони здоров'я, переважно на первинній ланці, які запроваджують політику протидії стигмі та дискримінації по відношенню до людей, які стикаються з туберкульозом. Завдяки створеній мережі регіональних тренерів, у 2024 році кількість таких закладів перевищила 360 установ. Особлива увага

		надавалась поширенню цієї роботи у Закарпатській, Вінницькій, Волинській, Рівненській та Чернівецькій областях, які нещодавно долучилися до Проекту. Крім того, здійснювалися заходи по запровадженню тематичного курсу з протидії стигмі та дискримінації по відношенню до людей, які стикаються з туберкульозом на базі медичних університетів. Такий курс вже запроваджений у Національному, Вінницькому та Миколаївському медичних університетах. На посилення цієї роботи було розпочато діяльність з підвищення кваліфікації медичних працівників щодо мотиваційного консультування для людей, які стикаються з туберкульозом, згідно стандартів надання медичної допомоги, визначених Наказом МОЗ № 102. Був розроблений тренінговий курс та розпочато формування команди тренерів
	Соціальна підтримка хворих на ТБ на етапах лікування	У 2024 році проведено 4 робочих зустрічі «Обговорення результатів надання соціально-психологічного супроводу хворих на ЛСТБ в рамках реалізації проекту USAID «Підтримка зусиль у протидії туберкульозу в Україні», що виконав РАТН. В зустрічах взяли участь координатори та документатори НУО, які задіяні в проекті з 6 областей України (Дніпропетровська, Полтавська, Миколаївська, Одеська, Львівська, Кіровоградська). Під час зустрічей обговорили важливість дотримання логічного зв'язку між соціально-психологічними проблемами хворого на ЛСТБ, які є причиною перерв і відмов від лікування, запланованими заходами для їх усунення та наданими послугами для формування стійкої прихильності і завершення повного курсу лікування. В 2024 році було надано соцпідтримку 400 хворим на ЛС-ТБ, з них 372 пацієнт успішно завершив лікування. Станом на 31.12.2024 продовжують лікування 213 хворих. Також, 35 втрачені для спостереження (невдачі лікування, відірвались, померли, виїхали). У зв'язку з окупацією та активними військовими діями в Херсонській, Запорізькій та Донецькій областях з 1 серпня 2022 р. тимчасово призупинені заходи з надання психо-соціальної підтримки хворим з ЛС-ТБ. В шести з дванадцяти областях проект продовжує підтримку НУО, які надають психо-соціальну підтримку хворим на ЛС-ТБ, та доставляють посилені продуктові набори, протитуберкульозні ліки та препарати для АРТ. В 5 областях (Одеській, Кіровоградській, Запорізькій, Волинській та Рівненській) створені багатопрофільної ресурсної кімнати та

		навчально-психологічного простору для дітей та підлітків, які лікують ТБ/ЛТБІ, та їх батьків. Послугами охоплено 659 дітей та підлітків хворих на ТБ та ЛТБІ та їх батьки. В 8 регіонах (Київському, Одеському, Миколаївському, Дніпропетровському, Кіровоградському, Черкаському, Рівненському та Запорізькому) створені кімнати надання психологічної підтримки співробітників протитуберкульозних закладів. Послугу отримали 1212 фахівця протитуберкульозних закладів. 13 вересня 2024 року ВБФ "Коаліція ВІЛ-сервісних організацій" в рамках проекту «Підтримка зусиль у протидії туберкульозу в Україні» провела круглий стіл "Інноваційні підходи до психологічної підтримки працівників обласних протитуберкульозних медичних закладів". Метою зустрічі було презентація результатів надання послуг психологічної підтримки персоналу протитуберкульозних закладів Київської, Миколаївської, Одеської, Черкаської, Рівненської, Запорізької, Кіровоградської та Дніпропетровської областей; огляд викликів та досягнень; результати оцінки ефективності послуг; окреслення умов для сталості послуг та шляхів розвитку ініціативи. В круглому столі в очному форматі (з можливістю підключення онлайн) були присутні: представники USAID, PATH, ЦГЗ, ВООЗ, генеральні директори медичних закладів, національна команда Коаліції, регіональні психологині, представники національних партнерських НУО (БО «TBpeopleUkraine», БО «100 % життя», МБФ «Альянс громадського здоров'я»).
	Адвокація впровадження медичної реформи на рівні закладів з надання допомоги хворим на ТБ	Продовжувалося надання технічної допомоги регіональним партнерам щодо формування стратегічного бачення розвитку протитуберкульозних закладів у зв'язку з прийняттям з прийняттям Закону України №2347 від 1.07.2022 р. та Постанови Кабінету Міністрів України 174 від 28.02.2023 р. щодо формування спроможної мережі закладів охорони здоров'я. Зокрема, проведено робочу нараду з керівним складом Вінницького обласного клінічного фтизіопульмонологічного центру. В межах співпраці з органами місцевого самоврядування Горохівської міської територіальної громади Волинської області з метою розробки та впровадження інструментів інституційного впливу на розвиток охорони

		здоров'я та створення умов для залучення громади до подолання туберкульозу було розроблено та затверджено оновлену стратегію розвитку охорони здоров'я громади, орієнтованої на досягнення статусу громади, вільної від туберкульозу, як складову Стратегії соціально-економічного розвитку громади на 2024-2027 рр. На цих засадах, стратегічні напрямки розвитку були перекладені у Дорожню карту розвитку охорони здоров'я, що передбачає створення цільових програм «Здоров'я громади», «Доступність медичної допомоги», «Протидія факторам ризику найбільш поширених інфекційних та неінфекційних захворювань», «Громада вільна від туберкульозу». На підтримку ініціативи Громади, Проектом було надано допомогу у створенні міжсекторальної Координаційної ради з питань охорони здоров'я та протидії туберкульозу Горохівської міської ради, якою було розпочато підготовку відповідних цільових програм. Результатом адвокаційних заходів та технічної підтримки з боку Проекту стало прийняття місцевих бюджетних цільових програм «Здоров'я громади», «Доступність медичної допомоги», «Профілактика захворювань», «Громада вільна від туберкульозу». На підтримку реалізації цих програм, Проектом було здійснено закупівлю обладнання для створення мережі громадських Пунктів здоров'я, що мають стати опорними медичними пунктами тимчасового базування для наближення медичної допомоги до місць проживання мешканців громади за рахунок посилення виїзної медичної допомоги та запровадження мережі телематичного медичного обслуговування. Така мережа охоплюватиме усі населені пункти громади та включатиме 41 пункт телематичного зв'язку, обладнаний комп'ютерною технікою та приладами самостійного моніторингу факторів ризику для здоров'я мешканцями населених пунктів, а також 2 кабінетів телемедицини у закладах охорони здоров'я громади. Для посилення спроможності громади щодо здіійснення виїзного рентгенологічного скринінгу на туберкульоз та інші захворювання, для Горохівської громади був придбаний портативний цифровий рентгенапарат. Крім того, було надано підтримку щодо формування єдиного медично-інформаційного простору громади, шляхом придбання інтегрованої медичної інформаційної системи та створення централізованої координаційно-аналітичної служби з питань охорони здоров'я з функцією

		кол-центру. У поєднанні із заходами по удосконаленню надання інтегрованої медичної допомоги, ці заходи покликані значно посилити потенціал громади щодо забезпечення універсального охоплення мешканців громади послугами зі скринінгу найбільш поширених інфекційних та неінфекційних захворювань, а також з активного виявлення туберкульозу.
Завдання 5: Реагувати на спалахи та надзвичайні загрози, включаючи COVID -19 Додаткове фінансування: швидке відновлення доступу до медичних послуг і вирішення інших потреб, що виникають	Впровадження аналізу стічних вод	Проект продовжує надавати підтримку у визначені збудника SARS-CoV-2 та збудника грипу тип А/В у зразках стічних вод у двадцяти трьох областях - Львівська, Житомирська, Дніпропетровська, Кіровоградська, Чернівецька, Чернігівська, Вінницька, Рівненська, Київська, Одеська, Івано-Франківська, Волинська, Тернопільська, Сумська, Полтавська, Хмельницька, Закарпатська, Харківська, Миколаївська, Черкаська, підконтрольні території Донецької, Херсонської, Запорізької областей та місто Київ. Таким чином, визначення збудника SARS-CoV-2 та збудника грипу тип А/В у зразках стічних вод з 1 липня 2024 відбувається на території всієї України за виключенням Луганської області та АР Крим. Станом на 31.12.2014 р. було зібрано та досліджено 9006 зразків стічних вод. Проектом було закуплено тестові набори для визначення збудників SARS-CoV-2 і грипу тип А/В у зразках стічних вод та необхідні витратні матеріали. З Проектом було підтримано закупівлю лабораторного пластику для здійснення дослідження стічних вод. З метою повної передачі під контроль ЦГЗ епідеміологічного дослідження січних вод проектом було проведено триденний семінар для фахівців ЦГЗ та ЦКПХ (лабораторні спеціалісти та епідеміологи) за участю міжнародних експертів. З 1 січня 2025 ведення даного дослідження відбуватиметься без залучення проекту.
	Розбудова кадрового потенціалу фахівців обласних Центрів контролю та профілактики хвороб (ЦКПХ) з питань інфекційного контролю	За звітній період проектом надавалася технічна допомога фахівцям обласних ЦКПХ з питань впровадження заходів з профілактики інфекцій та інфекційного в закладах охорони здоров'я. З метою посилення спроможності ЦКПХ у виконання покладених функцій з нагляду за дотриманням заходів з профілактики інфекцій та інфекційного в закладах охорони здоров'я проектом було проведено тренінги з «Оцінювання інженерних заходів інфекційного контролю: вентиляції та УФБ – випромінювання. Робота з приладами». Проект організував та надав технічну підтримку в організації тренінгу «Лабораторна діагностика холери та питання біологічної

		безпеки і біозахисту», для фахівців лабораторій центрів контролю та профілактики хвороб МОЗ України. З метою залучення медичних сестер до питань профілактики хвороб та інфекційного контролю фахівцями проекту разом з співробітниками двох медичних коледжів – ЗФПО Київський медичний коледж ім. П.І. Гаврося та КЗФПО "Івано- Франківський медичний фаховий коледж" ІФОР. було переглянуто та підготовано навчальну програму та методичні рекомендації для навчання і практичної підготовки медичних сестер з інфекційного контролю.
Завдання 6: Відновлення основних медичних послуг у проектних областях	Поновлення доступу до медичних послуг для уразливих груп та ВПО	Проект продовжує надавати допомогу в покращенні доступу до медичних послуг на рівні громади в десяти областях: Житомирська область (Звягельська громада) Рівненська область (Дубровицька громада), Вінницька область (Хмільницька громада), Київська область (Макарівська громада), Івано-Франківська область (Яремчанська громада), Чернівецька область (Глибоцька громада), Волинська область (Іваничівська громада), Полтавська область (Решетилівська громада) та Дніпропетровська область (Царичанська громада) та Чернігівська область (Городнянська громада). З 1 грудня 2024 року до проекту приєдналися дві громади Одеської області – Балтська та Татарбунарська. За звітній період було здійснено закупку необхідного обладнання для відкриття пунктів здоров'я в громадах, зокрема тонометри, глюкометри та тест-смужки, холестеринометри та тест-смужки, ростоміри, ваги, стрічки для вимірювання об'єму талії, безконтактні термометри та ін. Проектом було здійснено моніторингові візити до громад, надано фахову допомогу та проведено навчання на робочому місці представників громад з питань інфекційного контролю та комунікації на рівні громади щодо профілактики інфекційних та неінфекційних захворювань. Проектом було додатково надруковано та передано до десяти громад освітньо-інформаційні буклети: «Найпоширеніші розлади і стани здоров'я. Як запобігти і запідозрити» та « Алгоритми виявлення неінфекційних хвороб», анкета для скринінгу стану психічного здоров'я PHQ9, рекомендації із самодопомоги при стресі. Проведено тренінги для медичних працівників первинної мережі із ефективного спілкування та плану дій для забезпечення психічного здоров'я за результатами скринінгу. За звітній

		період фахівцями проекту було проведено навчання для представників громад з «Впровадження заходів з профілактики інфекцій та інфекційного контролю в закладах охорони здоров`я». З метою посилення заходів з профілактики захворювань та інфекційного контролю проектом були закуплені ультрафіолетові лампи для потреб дев'яти громад.
	Відновлення протитуберкульозних послуг	Проект надає допомогу у відновленні послуг після звільнення Херсонському обласному протитуберкульозному закладу, зокрема: • оплата послуг телекомунікації та програмного забезпечення обласного протитуберкульозного закладу до кінця 2024 року • закупівля продуктів харчування для стаціонарних хворих • оплата послуг з технічного огляду стаціонарного флюорографа • оплата витратних лабораторних матеріалів - • оплата за встановлення генератора • придбання лабораторного обладнання (стерилізатор паровий, центрифуга настільна рефрежераторна, центрифуга лабораторна, аквадистилятор електричний)
	Зміцнення психічного здоров'я матерів і розвиток дітей через послуги з охорони здоров'я дітей.	В 2024 році команда проекту визначила дві громади— Дубровицьку (Рівненська область) та Звягельську (Житомирська область) — для впровадження стратегій покращення психічного здоров'я матерів і розвитку дітей через рутинні послуги охорони здоров'я дітей. У громадах провели оцінку потреб і ресурсів, на основі якої розробили стратегію впровадження стратегії: навчання для гінекологів, сімейних лікарів, педіатрів, медсестер; інформаційні матеріали для матерів; створення груп підтримки; робота в соцмережах. Обладнали приміщення для «шкіл матерів» і груп підтримки, провели орієнтаційні заняття для медичних працівників щодо профілактики, скринінгу та ведення випадків перинатальної депресії. Окрім того було розроблено систему моніторингу для збору даних відповідно до законодавства і проведено 4 навчальні сесії для 89 медпрацівників, які освоїли навички скринінгу психічного здоров'я, алгоритму виявлення перинатальної депресії, методів самодопомоги та комунікацій у стресових умовах. У двох громадах, 4 і 5 грудня 2024 року, було відкрито кімнати для індивідуальних консультацій та групових занять, і розпочате повноцінне надання послуг.
4. Проблемні питання та/або пропозиції		
Пропозиції:		

- Організовувати регулярні координаційні наради/онлайн-зустрічі з бенефіціаром та реципієнтами для представлення результатів проекту та узгодження планів роботи на наступний період.
- Узгоджувати індикатори та робочі плани з активностями з ТБ, що проводяться в рамках гранту Глобального Фонду по туберкульозу, ВІЛ та малярії.
- Залучати фахівців проекту до нарад, що проводяться МОЗ України, ЦГЗ та регіональними фтизіопульмонологічними центрами, з метою узгодження обсягів спільної роботи, координації впровадження заходів з реформи ТБ служби тощо.

Проблемні питання:
- військова агресія впливає на виконання запланованої проектної діяльності;
- перехід на нову електрону систему обліку випадків ТБ (ІС СЗХ) ускладнив отримання агрегованих епідеміологічних даних для аналізу та впливу на покращення ситуації.

Відповідальна особа _____ (підпис) _____Поворознник І.В._____ (ініціали та прізвище)

Координатор проєкту _____ (підпис) _____Кузін І.В._____ (ініціали та прізвище)

{Додаток 3 в редакції Постанов КМ № 623 від 04.07.2012, № 745 від 14.08.2019, № 942 від 09.10.2020}